

AF METTE MØLLEVANG / FOTO LARS HOLM OG LENE ESTHAVE

VIKAR AF LYST ELLER NØD

Antallet af mennesker, som bytter trygheden ved en fastansættelse ud med friheden som vikar, er stigende. Men der er også en del frie fugle, som drømmer om fast job. Vi har talt med to medlemmer, som arbejder som vikarer

Jeg drømmer om **faste rammer**

**Maja Lauritzen, 29 år,
tandklinikassistentvikar i Viborg**

Maja Lauritzen var fastansat tandklinikassistent i Odense i fem år. I juni 2007 blev hun sygemeldt på grund af en depression. Få måneder efter flyttede hun sammen med sin kæreste i Viborg.

- Jeg havde det fint med at flytte, jeg trængte til at komme væk fra alt det gamle og starte på en frisk, fortæller Maja Lauritzen, som bor i hus med sin kæreste.

Hun fik behandling for depressionen, og i oktober var hun så frisk, at hun startede i et barselsvikariat hos en tandlæge i Viborg. 33 timer om ugen og fri hver torsdag.

- Jeg håber på en fastansættelse, og jeg regner da med, at det ender sådan. De er ved at udvide klinikken, så chancen er ret stor, siger den 29-årige, som har opdaget, at det er rart med den dér ugentlige fridag.

- Det er dejligt med en dag, hvor man kan ordne alt det, man ellers ikke når. Jeg har også to hunde, som jeg bruger meget tid på. Og faktisk også en hjemmeside til hundene.

Hun får den samme løn, som da hun var fastansat, så det er ikke på grund af lønnen, hun drømmer om en fastansættelse.

- Jeg har aldrig kunnet tænke mig at være tilknyttet et vikarbureau. Jeg trives bedst med faste rammer. Det er jo et temperamentsspørgsmål, fortæller hun.

Foruden trygheden og sikkerheden i de faste rammer er der også en anden grund til, at hun gerne vil fastansættes.

- Jeg er superglad for at være her ...

Jeg elsker **friheden**

Karin Nielsen, 46 år, mor til fire, gift, uddannet lægesekretær og korrespondent, selvstændig vikar

- Jeg har haft fast arbejde altid og aldrig været arbejdsløs. I foråret var jeg på kursus i dataløn sammen med en, der var vikar inden for regnskab. Hun kørte rundt som vikar til forskellige virksomheder. Og så var det, jeg tænkte, hvorfor gør jeg ikke bare det?

Og så sagde Karin Nielsen sin faste stilling efter elleve år op og lavede sit eget vikarbureau. Det skete i juli 2007, og hun har ikke fortrudt et eneste sekund.

- Det var ikke nogen svær beslutning. Min mand og mine børn bakkede op om det. Og jeg kan se, jeg skulle have gjort det for længst! Det er så positivt. Folk er glade, når du kommer, for de har virkelig brug for din hjælp. Du er ikke en selvfølge. Jeg kan også godt lide afvekslingen i, at det er nye mennesker, man møder. Jeg nyder, at jeg ikke laver det samme dag ud og dag ind. Jeg ser nye ting og nye måder at gøre tingene på. Og ofte kan jeg komme med nye input, fortæller Karin Nielsen om sit nye liv som selvstændig.

Hun har endnu ikke haft behov for at avertere. Faktisk har hun haft så travlt, at hun har måttet sige nej til nogle opgaver.

- Jeg har haft arbejdsuger på 50 timer. Men stadig er det mig selv, der bestemmer. En del af mine opgaver kan jeg lave hjemme, og det betyder, at jeg har en stor grad af frihed til at bestemme, hvornår jeg vil arbejde. Så jeg har skabt mit eget arbejdsliv, og det er utroligt tilfredsstillende.

Karin Nielsen bor med sin familie på en landbrugsejendom med et par hektar jord i Fynshav. Egentlig, fortæller hun, valgte

hun freelancelivet for at kunne have lidt mere tid til sine hunde.

- Det har der ikke rigtigt været, men i det nye år vil jeg holde lidt mere fri og hellige mig hundene, som snart skal have hvalpe. Jeg har taget en opdrætteruddannelse i Dansk Kennelklub, og hundene er virkelig min store interesse.

På spørgsmålet om, hvorvidt hun aldrig er bange for uvisheden og usikkerheden, lyder svaret:

- Jeg har sagt til mig selv, at nu giver jeg det her et år. Og det er aldrig værre, end at jeg altid kan finde mig et fast job igen. For der er masser af faste stillinger. Bare i løbet af to måneder har jeg fået tilbudt fire faste stillinger.

BEDRE VILKÅR FOR VIKARERNE

Ifølge den nye landsoverenskomst mellem HK og Dansk Erhverv er vikarerne nu lidt bedre stillet. Tidligere var der en karenperiode, som betød, at vikaren først efter mange måneder var berettiget til barns sygedag og pension. Men vikaren var sjældent ansat længe nok til at opnå rettighederne.

I dag skal vikaren tælle timer, og efter et bestemt antal timers arbejde er vikaren berettiget til pension, feriefridage med mere. Desuden optjenes en procent af lønnen, som udbetales hver måned og skal fremgå af lønsedlen. Den ene procent svarer til de fastansattes fritvalgsordning.

VIKAR - HVAD HAR DU RET TIL?

Du kan være vikar på tre måder. Du kan freelance og være din egen chef, du kan være tilknyttet et vikarbureau, som er lig med din chef, og du kan være ansat som vikar i en virksomhed, hvor virksomheden er din chef. Som vikar har du større risiko for at komme i klemme i forhold til løn, ferie og barns sygedage. Se her, hvad du skal være opmærksom på

ANSAT I ET VIKARBUREAU:

Tjek, om der er en overenskomst!

Bureauet sørger for opgaverne, din løn, aftalerne, administrationen og det hele. Du skal sådan set bare stå til rådighed og springe til, når opgaverne melder sig. Til gengæld må du leve med, at bureauet skal have sin del af kagen.

- Der er flere eksempler på vikarer, der er sendt ud i det offentlige via et vikarbureau og får mindre i løn og senere fri end de andre, på trods af at de udfører nøjagtig det samme arbejde. Det er ikke altid lige rosenrødt, siger Liselotte Højer, faglig sekretær i HK.

At være vikar tilknyttet et vikarbureau er det mest udbredte. Inden for de sidste ti år er virksomhedernes brug af vikarer fra vikarbureau boomet.

- Når du er tilknyttet et vikarbureau, er du ikke omfattet af den almindelige funktionærlov, så du kan ikke regne med, at du automatisk får løn under sygdom, at du optjener ferie. Det vigtigste råd fra os er, at du som vikar tjekker, om det pågældende vikarbureau har en overenskomst med HK. Det kan du se på www.hkps.dk, siger Liselotte Højer.

Hun har tidligere forsøgt at arrangere informationsdage for vika-

erne, men tilmeldingen har været for ringe, og det ærgrer hende.

- Vi har svært ved at nå ud til vikarerne, for i vores lister figurerer de som ledige eller andet, ikke som vikarer. Jeg er bange for, at der er mange vikarer, der ikke får det, de skal have. Og jeg er lidt nervøs for, om alle vikarer overhovedet kender deres rettigheder, siger Liselotte Højer.

Det er, siger hun, et broget marked og nævner et eksempel:

- Mange vikarer får at vide, at virksomheden godt vil fastansætte dem, men så viser det sig, at virksomheden er kommet til at lave en aftale med vikarbureauet om, at bureauet skal have 30.000 kroner, i tilfælde af at virksomheden fastansætter vikaren. Det hører vi en del eksempler på. Jeg tror desværre, det er meget udbredt, og det er noget, vi er opmærksomme på og godt vil køre en sag på.

Hun har især to vigtige råd, hun meget gerne vil have ud til vikarerne:

1. Henvend dig i din lokale HK-afdeling og få information om dine rettigheder.
2. Vælg et vikarbureau, der har en overenskomst! Tjek på www.hkps.dk, her er en liste over samtlige vikarbureauer, der har overenskomst.

fagligt synspunkt af Else-Marie Bjærre, bestyrelsesmedlem i Branchesektion Sundhed & Velvære

Lyse fremtidsudsigter

Antallet af vikarer har været støt voksende gennem de senere år. For nogle er det en god løsning, at de så at sige er herre i eget hus. De bestemmer selv, hvor meget de vil arbejde, og hvornår de vil. De behøver heller ikke tage arbejdspladsens problemer med hjem eller engagere sig i dem, fordi de kun er på træk.

For en anden gruppe handler det nok snarere om, at de er blevet presset så meget, at den mere usikre tilværelse som vikar er at foretrække frem for en fast stilling med en alt for stor arbejdsbyrde.

Vi kan selvfølgelig ikke undvære vikarer. I den lægepraksis, hvor jeg er ansat, har vi af og til brug for et par ekstra hænder, fordi en kollega er fraværende i en længere periode. Og vi har været glade for de vikarer, vi har haft. Dels tager de toppen af arbejdspresset, selv om der skal investeres lidt kræfter i oplæring i vores arbejdsgange. Dels er det forfriskende at få en kollega, som kommer med nye øjne og måske har erfaringer i, hvordan en opgave kan klares lettere.

Men i det midtjyske, hvor jeg kommer fra, kan det være svært at få en vikar, som har de rigtige kvalifikationer. Forklaringen er, at man i en årrække har forsømt at uddanne lægesekretærer, fordi tiderne var økonomisk ugunstige, og fordi mange arbejdsgivere ikke kiggede særlig langt frem i tiden. Der var også tanker om, at de ville blive overflødige med den nye teknologi, såsom mail, elektroniske journaler og tidsbestilling. Hvilket dog har vist sig at være en helt forkert tankegang. Ny teknologi giver nye muligheder, behov for nye kompetencer og nye udfordringer. En udvikling, som alle ikke kun lægesekretærene er helt klar til at møde.

Derfor må udfordringen være, at vi i branchesektionen arbejder for at give medlemmerne mulighed for løbende at udvikle deres kompetencer. Og sidst men ikke mindst, at vi får skabt nogle bedre arbejdsforhold for medlemmerne, så valget om at blive vikar tages af lyst og ikke af nød.

Kontaktperson vedr. Branchesektion Sundhed & Velværes sider: Jeanette Hansen, telefon: 56 66 28 90, e-mail: jeanettehansen@mail.dk
Formand: Bonnie Blirup, telefon: 98 12 75 78, e-mail: bonniebli@ofir.dk
Redaktionssekretær HK/Privat: Annemette Schou (DJ), telefon: 33 30 44 75, e-mail: 44ams@hk.dk

VIDSTE DU, AT mithk.dk har en service, hvor du kan sammenligne din løn med den betaling, andre medlemmer får for at udføre et arbejde som dit?

vikar af **lyst** eller **nød**

FREELANCE/SELVSTÆNDIG:

Der er ingen bånd, der binder dig - men der er heller ikke noget sikkerhedsnet

Der er en verden til forskel mellem at være selvstændig vikar og vikar i et vikarbureau. Den selvstændige er sin egen herre, har lov at sige nej og får selv hele lønindtægten. Til gengæld har du som selvstændig også selv hele administrationen, du skal selv sælge din arbejdskraft, du skal selv sørge for at betale skat, sætte penge til side til ferie, fridage, sygedage og pension, og du har selv hele risikoen, hvis der i perioder er dødvande i opgaverne.

ANSAT SOM VIKAR:

Her er du omfattet af den overenskomst, virksomheden har, og du har de samme rettigheder som de øvrige ansatte.

- Enkelte synes, det er sjovt, men desværre er langt de fleste, der er ansat på denne måde, kun vikarer af nød. De ønsker egentlig at få et fast arbejde, siger faglig sekretær Liselotte Højer.

Ifølge hende er vikariater noget, du enten tager, når du er helt ung og ny på arbejdsmarkedet og først skal til at slå rødder, eller når du som senior oplever, at din virksomhed pludselig lukker, og du stadig har nogle få år tilbage på arbejdsmarkedet.

SÅDAN SIKRER DU DIG EN ORDENTLIG LØN SOM VIKAR

Som vikar bevæger du dig på et marked, hvor det er utrolig let at blive snydt, hvis du ikke ser dig for. Charlotte Meyer, faglig sekretær i Branchesektion Sundhed & Velvære, giver dig her et par gode råd til, hvordan du sikrer dig en ordentlig løn.

- Tjek lønniveauet inden for dit fag, så du sikrer dig, at du i hvert fald får det samme som dine fastansatte fagfæller. Det kan du gøre på www.mithk.dk. Skriv din stillingsbetegnelse, så kan du se de sidste nye tal på lønninger.
- Som selvstændig er det vigtigt, at du sætter din timepris så højt, at du kan lægge fra til skat, efteruddannelse, forsikringer, ferie, sygedage, pension og revision. Brug eventuelt landsoverenskomsten som opslagsværk, så du kan se, hvor meget af lønnen der sættes af til det forskellige.

ET LIV UDEN STRESS - FRA UNDERSKUD TIL OVERSKUD PÅ ENERGIKONTOEN

Stresskursus 27.-28. april 2008

Kursusnr.: 0740-08-01

HK/Privat gentager succesen fra 2007, og du har nu chancen for at være med, når vi sætter fokus på "Et liv uden stress" i samarbejde med SundhedsAkademiet.

Kender du til oplevelsen af, at du har for lidt tid eller mangler energi? Det kan være for lidt tid til at nå opgaverne på arbejdet eller for lidt tid til udvikling og efteruddannelse. Det kan også være for lidt tid til familie, venner, sport og andre fritidsinteresser. Eller kender du oplevelsen af manglende overskud og energi, som forhindrer dig i at gøre de ting du drømmer om, når du endelig har lidt ekstra tid til rådighed?

Hvis du kan kende dig selv i ovenstående, så deltag i vores todages kursus i stresshåndtering på Hotel Comwell i Middelfart. På kurset lærer du blandt andet, hvordan du bliver bedre til at prioritere din tid og til at nå de ting, der er vigtigst i dit liv. Tiden er blot en stressfaktor ud af mange, som vi giver dig redskaber til at håndtere. På kurset lærer du også at identificere de ting, der er årsag til stress i din hverdag, og hvordan du kan minimere disse. Du lærer teknikker, der kan afhjælpe akut stress, og hvordan du kan forebygge stress i det lange løb.

Kurset giver dig en helt ny oplevelse af overskud og viden om, hvordan du får mest muligt ud af din hverdag og undgår stress - til glæde for dig selv, din arbejdsplads og dine omgivelser.

Tilmeldingsfrist er 19. februar, og du tilmelder dig på www.hksv.dk under Aktiviteter.

DEADLINE FOR KOMMENDE NUMRE

- Nr. 2 udkommer 22. februar - deadline er overskredet.
- Nr. 3 udkommer 14. marts - deadline er 15. februar.
- Nr. 4 udkommer 17. april - deadline er 13. marts.

Indlæg til branchesektionssiderne sendes til Jeanette Hansen på jeanettehansen@mail.dk